

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

חולין דף קז.

האם יכול אדם ליטול את ידיו בשחרית ולהתנות עליהם¹, בשביל אכילת פת כל היום כולו?

בשעת הדחק שאין מים מצויים	כשיש מים מצויים		
יכול	יכול	לרב	
יכול	לא יכול	לישנא קמא	לרב אבינא
יכול	יכול	לישנא בתרא	

האם יכול אדם לטבול את ידיו באופנים דלהלן בשביל צורך נטילת ידים? [תוד"ה דלא].

כשיש לו מ' סאה	כשאין לו מ' סאה		
יכול אפי' בשאובים	לא יכול אפי' במי מקוה	לרש"י ²	
יכול אפי' בשאובים בכלי		לבה"ג	
במים שאובים: לא יכול אפי' במ' סאה במי מקוה: יכול אפי' בפחות ממ' סאה		לתוס'	

מה השיעור מים לנטילת ידים?

בשנים שנוטלים - לגבי השני	כשאחד נוטל לעצמו		
סגי בפחות מרביעית ³	צריך רביעית	לרבא, ולאמימר בלשנא קמא	
סגי בפחות מרביעית - אם הכלי שלם ⁴		לאיכא דאמרי בדברי אממר	

חולין דף קז:

האם מותר לאכול פת בכריכת מפה?

ביותר מכביצה	בפחות מכזית		
מותר - דהם זריזים ונזהרים	מותר	לכהנים שאוכלים תרומה	
אסור ⁵	מותר	לשאר ישראל אוכלי טהרות	

¹ פי' במ"ב (קס"ד ס"ק א'), וז"ל: בפיו, או עכ"פ שיכוין בלבו שיעלה לו נטילה זו לכל האכילות שיאכל בכל היום.

² דהנה רש"י פירש שהטעם שלא מועיל לטבול במים המקלחים בתעלה - משום שאין שם שיעור מקוה, ומשמע שאם יש שיעור מקוה יכול לטבול שם את הידים אפי' שהמים שאובים.

³ דכיון שנטל הראשון מרביעית מים, המים הבאים לידי השני - הם באים משירי טהרה, ובזה הקילו שלא צריך רביעית.

⁴ דס"ל שיש להקפיד רק על מנא - ובכלל זה שיהיה ראוי להכיל רביעית, אולם גם אם יש בו פחות מרביעית מהני דהא תניא "מי רביעית נוטלין לידיים לאחד ואפי' לשנים", ומזה שיכולים ליטול שנים ש"מ שסגי גם בפחות מרביעית. ודחתה הגמ', דאין זה כוונת הברייתא, דודאי שהראשון צריך שיבואו לידי רביעית, ורק בשני הקילו משום שבאו משירי טהרה.

⁵ דכיון שאינם זהירים ככהנים, וחיישינן שמא יגעו בפת דרך המפה, ולכן אסרו עליהם.

הוכן עי"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

חולין דף קז:

האם השמש צריך לברך על דברים דלהלן שנותנים לו בסעודה?

לגבי פת	לגבי שתיית יין	
אינו מברך על כל פרוסה ופרוסה ²	מברך על כוס וכוס - כיון שאין קבע לשתייתו ¹	כשיש בסעודה אדם חשוב
מברך על כל פרוסה ופרוסה		כשאין שם אדם חשוב

במה נחלקו רש"י ותוס' בדברים דלהלן? [תוד"ה התם].

מה היא "שיבתא"	בדין נטילת ידים שחרית ביוה"כ	
רוח רעה ששורה על הידים	אסור ליטול שחרית ³	לרש"י
רוח רעה ששורה על האוכל ⁵	מותר ליטול שחרית ⁴	לתוס'

האם מותר לשני אכסנאים לאכול זה בשר וזה גבינה על שולחן אחד?

באינם מכירים	במכירים זה את זה	
מותר	אסור	בכעין תפיסה אחת - שאין הפסק ⁶
מותר	מותר	כשיש הפסק והיכר ביניהם

¹ דהרי אינו יודע אם יתנו לו עוד כוס - דאין מחויבים לתת לו, ולכן כל כוס וכוס שמקבל הוא מסיח דעתו מלקבל עוד - ולכך צריך לברך.

² ויש בזה ב' פירושים: א) כיון שיש אדם חשוב בסעודה מכינים הרבה מאכל ויודע שלא יחסר פת ולכן לא מסיח דעתו אחר הפרוסה הראשונה ויודע שיתנו לו כל צרכו. ב) אדם חשוב היינו ת"ח, שיודע שצריך לתת לשמש מהפת, ולכן סומך השמש שהת"ח יזהירם לתת לו ולא מסיח דעתו.

³ ולכן כשבא לגעת במאכל להאכיל לתינוק - צריך ליטול את ידיו, וסגי בנטילת יד אחת, מלבד אצל שמאי הזקן שלא רצה ליטול ידיו בשביל להאכיל התינוק - וגזרו עליו ליטול את שתי ידיו.

⁴ דרוח רעה ששורה על הידים אינה גרועה מכל לכלוך שעל ידיו שמותר לו לשטפו במים, שהרי אסור לגת בפיו ובעניו בחוטמו ובאוזניו עד שיטול.

⁵ שמקפדת אם נותנים לתינוק בן ד' וה' שנים וחונקת אותו אם לא נטל ידיו באותה שעה, ולא מועיל לה מה שנטל ידיו שחרית. ובזמן הזה אין אנו נזהרים מזה, לפי שאין אותה רוח רעה מצויה בניניו, וכמו שאין אנו מקפידים על הזוגות ועל הגילוי.

⁶ פירשו התוס' בפירוש הראשון, שלא נתנו ככר לחם או קנקן מים או שאר כלים להיכר ביניהם שלא יבואו לאכול אחד מהשני. אמנם לפי הפירוש השני בתוס', לא מהני הפסק להיכר אם הם מכירים.